

Undersøgelsesområdet

Undersøgelsesområdet for afhandlingen er musiklærerpraksis i grundskole og musikskole og om uddannelserne hertil ved læreruddannelsen og konservatorier. Den stærke institutionelle opdeling af musiklæreruddannelserne, som er speciel for Danmark set i forhold til de lande vi normalt sammenligner os med, gør musikområdet til et særligt interessant område for en komparativ undersøgelse med inddragelse af de forskellige institutionsområder.

Afhandlingens empiriske grundlag

Projektets design er begrundet i at undersøge professionsviden og lærerkompetence med afsæt i de særlige institutionelle vilkår i Danmark i musikundervisning i grundskole og musikskole og læreruddannelse hertil. Hertil anlægges et komparativt design mellem de fire komparative felter i musikundervisning i grundskole og musikskole og læreruddannelse som hovedspor, samt en eksperimentel tilgang i form af fem praksisprojekter som sidespor.

Om Finn Holst

Finn Holst er cand.pæd. i musik og cand. pæd. i generel pædagogik og har en baggrund som musiklærer i musikskole og folkeskole, skole- og fagkonsulent samt seminarielærer. Han er ekstern lektor på IUP (DPU) ved forskningsprogrammet i fagdidaktik samt tilknyttet projekter i musikpædagogik og it-fagdidaktik.

Kontakt

Finn Holst.
E-mail: fihc@dpu.dk, telefon 61680902

Aarhus Universitet
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU)
Campus Emdrup
Tuborgvej 164
2400 København NV

FORNIA

PROFESSIONEL MUSIKLÆRER- PRAKSIS

PROFESSIONSVIDEN OG LÆRERKOMPETENCE
MED SÆRLIGT HENBLIK PÅ MUSIKUNDERVIS-
NING I GRUNDSKOLE OG MUSIKSKOLE

Ph.d.-afhandling af Finn Holst

AARHUS UNIVERSITET

PROFESSIONEL MUSIKLÆRERPRAKSIS

PROFESSIONSVIDEN OG LÆRERKOMPETENCE MED SÆRLIGT HENBLIK PÅ MUSIKUNDERVISNING I GRUNDSKOLE OG MUSIKSKOLE SAMT LÆRERUDDANNELSE HERTIL

Afhandlingen undersøger, hvordan professionsviden og lærerkompetence - med afsæt i de særlige institutionelle vilkår i Danmark - kan forstås, undersøges og udvikles med henblik på en professionsorienteret og forskningsbaseret musiklærerpraksis i musikundervisning i grundskole og musikskole og læreruddannelse hertil. Afhandlingen bygger teoretisk på Dietrich Benners prakseologiske tilgang.

En komparativ undersøgelse af musiklærerpraksis i musikundervisning i grundskole og musikskole

Afhandlingen bidrager med udvikling af teoretiske analytiske begreber og modeller for konstitution af professionsviden i et relationsfelt mellem genstandsfag (musik) og funktionsfag (generel pædagogik) og på grundlag heraf mellem teori og praksis. Den undersøger hvordan disse relationer udspiller sig i institutionel kontekst mellem uddannelse til og udøvelse af musikundervisning gennem en komparativ undersøgelse af musiklærerpraksis i musikundervisning i grundskole og musikskole og i læreruddannelse hertil.

En musiklærerpraksis på et professionelt niveau er forbundet med et såvel musikfagligt (genstandsfagligt) som generelt pædagogisk (funktionsfagligt) grundlag. Undersøgelsen viser, at en begrænset genstandsfaglighed såvel som en begrænset funktionsfaglighed kan have negativ betydning for niveauet af undervisningsfaglighed.

En professionsorienteret og forskningsbaseret musiklærerpraksis

Det er en vigtig pointe, at muligheden for at etablere en professionsorienteret og forskningsbaseret musiklærerpraksis forudsætter, at relevant forskningsviden sættes i spil i såvel uddannelserne som i musikpædagogisk praksis med den professionelle musiklærerpraksis som et selvstændigt refleksionsniveau. Netop dette niveau muliggør her en relation mellem teori og praksis.

En polarisering mellem fagligheder

På grundlag af den komparative undersøgelse konstateres der i afhandlingen, at der er en polarisering mellem fagligheder på uddannelserne mod henholdsvis genstandsfaglighed (musik) og funktionsfaglighed (pædagogik). Tendensen kan konstateres i de musikpædagogiske uddannelser på konservatorierne og på linjefag musik på læreruddannelsen, og den er forbundet med uhensigtsmæssige konsekvenser for både musikskole og grundskole.

Konklusion

Afhandlingen konkluderer, at den professionelle (musik)lærerpraksis i en institutionel kontekst for det første udspiller sig i relationerne mellem genstandsfaglighed (musikfaglighed) og funktionsfaglighed (generel pædagogisk faglighed) og for det andet udspiller sig mellem undervisningsfaglighed som didaktisk-praktisk faglighed og didaktisk teoretisk faglighed (didaktologi). Undersøgelsen viser, at forskydninger eller polariseringer i disse relationelle faglighedsdimensioner begrænser muligheden for en professionel musikpædagogisk praksis, og den peger på betydninger heraf for elevernes læring. En professionel musikpædagogisk praksis i en institutionel kontekst må således udvikles på grundlag af musikfaglighed, generel pædagogisk faglighed, didaktisk undervisningsfaglighed og didaktologisk forskningsviden, og dette i et samspil mellem den musikpædagogiske praksis, den tilknyttede uddannelse og den prakseologiske forskning her.

Perspektiver

Afhandlingens resultater har relevans for musikpædagogisk praksis, uddannelse og forskning, men problemstillingen og undersøgelsesresultaterne har samtidig en generel karakter med relevans for læreruddannelse som professionsuddannelse bredt.